

Stretnutie vedenia Národnej banky Slovenska s predstaviteľmi poisťovní v Slovenskej republike

Národná banka Slovenska

Bratislava, 2. júna 2021

Obsah

1. Trendy a riziká v slovenskom finančnom sektore
2. Aktuálne zmeny v oblasti regulácie v poisťovníctve
3. Rôzne

Trendy a riziká v slovenskom finančnom sektore

- Prijaté fiškálne opatrenia a uvoľnenie finančných podmienok umožnilo predísť materializácii rizík, predovšetkým v podnikovom sektore
- Ceny aktív ostávajú vysoké – americký akciový index S&P 500 dosahuje nové rekordy a kreditné spready dlhopisových trhov sú blízke historickým minimám
- Signály o zvýšenom rizikovom apetíte – nárast dopytu po alternatívnych aktívach (kryptomeny, objem investovaných prostriedkov do Special Purpose Acquisition Companies a pod.)
- Riziko inflácie a nárastu úrokových sadzieb – v dôsledku realizovanej expanzívnej fiškálnej politiky

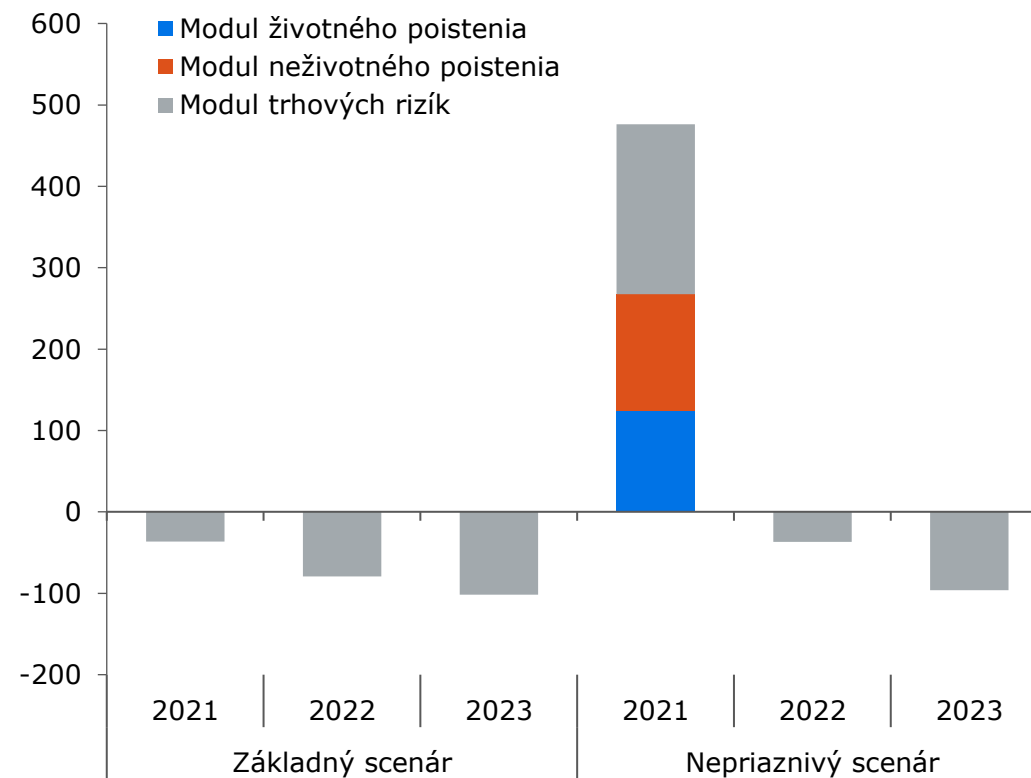
- Prepad o -4,8 % v roku 2020, nenaplnili sa negatívne očakávania z prvej polovice minulého roka
- Druhá vlna pandémie – hoci pribrzdila zotavovanie ekonomiky, miernejšie vplyvy ako v prvej vlne
- Nepriaznivé vplyvy na trh práce – počet nezamestnaných evidovaných úradmi práce sa od nástupu koronakrízy zvýšil o 66-tis. osôb. Miera nezamestnanosti by mala kulminovať v polovici tohto roka

- Poistné ubudlo v klasickom (-11,6 %) aj investičnom životnom poistení (-8,5 %), a to hlavne kvôli nižšej produkcii. Obava z hromadných odkupov sa zatiaľ nenaplnila
- Neživotné poistenie spomalilo, ale stále si zachovalo rast (+1,8 %). Napriek tomu došlo k zlepšeniu hospodárenia, a to vďaka úsporám na poisťných plneniach v poistení áut
- Hodnota aktív sa vyvíjala podľa všeobecných trendov na finančných trhoch, straty z jari 2020 sa do konca roka 2020 výrazne zmiernili

- Zisk sektora vzrástol o 9,8 %, najvýraznejšie od roku 2016
- Solventnosť sektora zostala prakticky nezmenená
- Vzrástol podiel očakávaných ziskov z budúceho poistného (EPIFP) na kapitáli, zo 49 % na 58 %
- V stresovom testovaní všetky poisťovne odolali nepriaznivému scenáru

Najväčší vplyv na sektor by malo precenenie aktív, v ďalších rokoch sa očakáva čiastočná korekcia

Dodatočné náklady z jednotlivých modulov stresového testovania poistného sektora (mil. EUR)

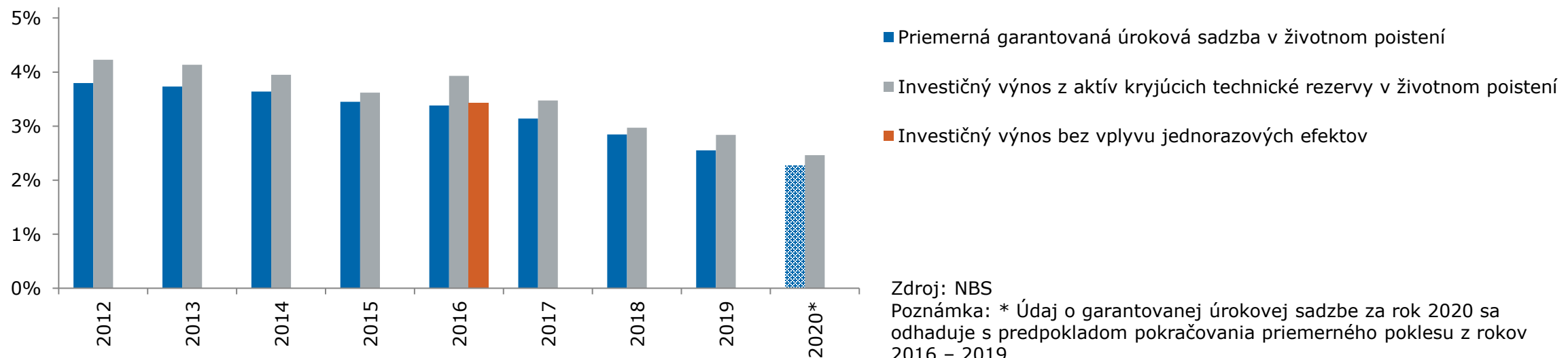
Zdroj: NBS

- Viaceré riziká pretrvávajú aj v roku 2021
- Otázne sú najmä možné zvýšené zlyhávania úverov a bankroty cestovných agentúr
- Prostredie nízkych úrokových sadzieb naďalej vytvára tlak na hospodárenie v životnom poistení

- Spolu s poklesom investičného výnosu sa znižuje aj garantovaná sadzba v zmluvách životného poistenia
- Zároveň sa zvyšuje kreditné riziko investičného portfólia, rastie najmä podiel podnikových dlhopisov
- Poistovne sa čoraz viac spoliehajú na technický výsledok životného poistenia

Napriek poklesu je investičný výnos zatiaľ dostatočný na pokrytie garantovaných úrokových sadzieb

Výška priemernej garantovanej úrokovej sadzby a investičný výnos z aktív (%)

- V poslednom období prebiehajú na trhu početné inštitucionálne zmeny – zlučovanie poisťovní a transformácia na pobočky z iných členských štátov
- Motiváciou sú ekonomické úspory a zníženie regulátorneho bremena, hrozia však aj viaceré riziká
- Zlučovanie môže viesť k deformácii konkurencie
- Transformácie na pobočky oslabujú právomoci dohľadu NBS a znižujú množstvo vykazovaných údajov na minimum
- Podiel pobočiek na trhu je asi 26 % v životnom poistení a 17 % v neživotnom poistení

Aktuálne zmeny v oblasti regulácie v poisťovníctve

1. Vplyv pandémie na sektor poistenia (2021)

2. Zmeny regulácie

- MU ku kumulácii kľúčových funkcií
- MU k bezpečnosti IKT
- Novela zákona o poisťovníctve
- Návrh Bonus a Malus
- Ďalšie iniciatívy v PZP

3. Konzultačný materiál k UL produktom

- Plánovaný rast hrubého predpísaného poistného (YE2021) za trh o takmer 4% (+86m)
 - V neživotnom poistení +3,3% (+39m)
 - V životnom poistení +4,5% (+45m)
- Plánovaný nárast nákladov na poistné plnenia za trh o takmer 8% (+93m)
 - V neživotnom poistení + 9% (+51m)
 - V životnom poistení +6,5% (+42m)
- Očakávaný pokles technického výsledku -17% (-22,5m) z dôvodu vyššieho nárastu poistných plnení oproti predpísanému poistnému
- Očakávaný pozitívny vývoj finančného výsledku +9% za trh (+11m)
- Očakávaný pokles hospodárskeho výsledku -6% (-15m)
- Očakávané SCR ratio na konci roka 2021 - median trhu 164% (medián trhu k 31.12.2020 bol 187%)
- Očakávaný rast investícií do štátnych a podnikových dlhopisov, pokles Unit Linked

Odhady pre rok 2021

v mil. EUR		Úprava plánu po 1. kvartále 2021	Plán YE 2021	Zmena plán vs. stav k 31.12.2020	Zmena plán vs. stav k 31.12.2020 (%)
I. Odhad podľa IFRS	Stav k 31.12.2020				
Hrubé predpísané poistné (GWP), z toho:	2 218,8	2 286,8	2 305,0	86,2	3,9%
- neživotné poistenie (NL)	1 185,4	1 211,9	1 224,8	39,4	3,3%
- životné poistenie (L)	1 033,3	1 074,9	1 080,2	46,9	4,5%
Hrubé náklady na poistné plnenia (PP), z toho:	1 221,7	1 302,5	1 314,3	92,7	7,6%
- neživotné poistenie (NL)	571,8	610,9	622,5	50,7	8,9%
- životné poistenie (L)	649,9	691,6	691,9	42,0	6,5%
Technický výsledok (TV)	133,6	111,6	111,2	-22,5	-16,8%
Finančný výsledok (FV)	126,7	136,6	138,0	11,3	9,0%
Hospodársky výsledok pred zdanením (HV)	253,0	236,9	237,9	-15,1	-6,0%

- NBS vydáva k 1.7.2021 metodické usmernenie ku kumulácií kľúčových funkcií v poisťovníctve
- Dotýka sa aj kumulácie kľúčovej funkcie s členom predstavenstva, resp. dozornej rady
- Úprava 7 základných princípov, ktoré NBS posudzuje pri kumulácií kľúčových funkcií
- Opiera sa o rozčlenenie trhu na malé, stredné a veľké poisťovne

- NBS vydáva k 1.7.2021 odporúčanie k bezpečnosti a riadeniu informačných a komunikačných technológií (IKT)
- Preberá usmernenia EIOPA č. EIOPA-BoS-20/600
- Cieľom odporúčania poskytnúť účastníkom trhu „bezpečnostný základ“ a podporiť celkovú konvergenciu.
- Odporúčania sú smerované k nastaveniu interných procesov, vydávaniu interných smerníc, auditovaniu činností, zvýšeniu bezpečnosti, zábranných mechanizmov, zverenia výkonu IKT ...

NBS navrhla novelu zákona č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve

- Obsahom novely je najmä implementácia Usmernenia EIOPA o dohľade nad pobočkami poisťovní z tretích krajín č. EIOPA-BoS-15/110 SK do legislatívy a doplnenie niektorých chýbajúcich ustanovení smernice Solventnosť II týkajúcich sa pobočiek poisťovní z tretích krajín
- Súčasťou navrhovanej novely je aj konkretizácia úpravy mlčanlivosti dohľadu a ďalších dohľadových právomocí

- NBS v súčasnosti vedie diskusiu so SLASPO a SKP o možných zmenách v systéme bonus-malus
- Bol predložený 1. návrh, ktorého podstatou je pevné ukotvenie systému v zákone o PZP najmä v nasledovných oblastiach:
 - a) pevný počet tried systému;
 - b) jednotné pravidlá posunu v rámci triedneho systému;
 - c) obmedzenie zliav;
 - d) povinnosť akceptácie triedneho zaradenia predchádzajúceho poistiteľa novým poistiteľom.

NBS taktiež plánuje riešiť nasledovné problémy spojené s PZP:

- Prepojenie výpočtu škody na vyhlášku č. 492/2004 Z. z. a s tým súvisiaca aktualizácia vyhlášky č. 492/2004 Z. z.
- Právna úprava nemajetkovej ujmy (prebieha komunikácia s MF SR a MS SR)
- Zvýšenie efektívnosti sankčného systému (založená osobitná pracovná skupina na úrovni MV SR, MF SR, NBS, MDaV SR)

- Predmet: riziká súvisiace s pomerom hodnoty UL produktov vo vzťahu k nákladom vynaloženým spotrebiteľmi
- Cieľ: vytvorenie rámca pre posudzovanie hodnoty UL produktov ako súčasť POG (úmernosť nákladov k benefitom produktu so zohľadnením cieľového trhu)
- Obsah: východisková definícia UL produktu prinášajúceho spotrebiteľom hodnotu za vynaložené peniaze, 4 princípy pre posudzovanie hodnoty UL produktu
- Súvisiace udalosti EIOPA: WebEx prezentácia 23.06.2021
Konzultačné otázky – možnosť reagovať do 16.07.2021
- Zdroj: <https://www.eiopa.europa.eu/content/consultation-framework-address-value-money-risk-european-unit-linked-market>

Ďakujeme za pozornosť